

Компетенція та нормативно-правові засади діяльності Одеського апеляційного господарського суду

Відповідно до [ст. 125 Конституції України](#) судоустрій в Україні будується за принципами територіальності та спеціалізації і визначається законом.

Господарські суди діють на підставі діючого законодавства, яким регламентується їх діяльність, а саме:

- [Конституція України](#)
- [Закон України «Про судоустрій і статус суддів»](#)
- [Господарський процесуальний кодекс України](#) та інші.

Господарські суди розглядають:

- справи у спорах, що виникають при укладанні, зміні, розірванні і виконанні господарських договорів, у тому числі щодо приватизації майна, та з інших підстав, крім:
- спорів про приватизацію державного житлового фонду;
- спорів, що виникають при погодженні стандартів та технічних умов;
- спорів про встановлення цін на продукцію (товари), а також тарифів на послуги (виконання робіт), якщо ці ціни і тарифи відповідно до законодавства не можуть бути встановлені за угодою сторін;
- спорів, що виникають із публічно-правових відносин та віднесені до компетенції Конституційного Суду України та адміністративних судів;
- інших спорів, вирішення яких відповідно до законів України та міжнародних договорів України віднесено до відання інших органів;
- справи про банкрутство;
- справи за заявами органів Антимонопольного комітету України, Рахункової палати з питань, віднесених законодавчими актами до їх компетенції;
- справи, що виникають з корпоративних відносин у спорах між господарським товариством та його учасником (засновником, акціонером), у тому числі учасником, який вибув, а також між учасниками (засновниками, акціонерами) господарських товариств, що пов'язані із створенням, діяльністю, управлінням та припиненням діяльності цього товариства, крім трудових спорів;
- справи у спорах щодо обліку прав на цінні папери;
- справи у спорах, що виникають із земельних відносин, в яких беруть участь суб'єкти господарської діяльності, за винятком тих, що віднесено до компетенції адміністративних судів.

Одеський апеляційний господарський суд діє як суд апеляційної (другої) інстанції, тобто переглядає судові рішення місцевих господарських судів Одеського апеляційного округу:

- господарського суду Одеської області,
- господарського суду Миколаївської області,
- господарського суду Херсонської області.

До складу апеляційного господарського суду входять:

- [голова суду](#);
- [його заступники](#);
- [I та II судові палати](#);
- [апарат суду](#).

Згідно [із ст. 27 Закону України «Про судоустрій і статус суддів»](#) визначено такі повноваження апеляційного суду:

- здійснює правосуддя у порядку, встановленому процесуальним законом;
- аналізує судову статистику, вивчає та узагальнює судову практику, інформує про результати узагальнення судової практики відповідні місцеві суди, Верховний Суд;
- надає місцевим судам методичну допомогу в застосуванні законодавства;
- здійснює інші повноваження, визначені законом.

Повноваження господарського суду апеляційної інстанції за наслідками розгляду апеляційних скарг у господарському провадженні визначено [статтею 103 Господарського процесуального кодексу України](#):

За наслідками апеляційного розгляду за скаргою на рішення або ухвалу суду першої інстанції суд апеляційної інстанції має право:

- залишити рішення місцевого господарського суду без змін;
- скасувати рішення повністю або частково та прийняти нове рішення;
- скасувати рішення повністю або частково і припинити провадження у справі або залишити позов без розгляду повністю або частково;
- змінити рішення.

Очолює Одеський апеляційний господарський суд голова суду. Голова Одеського апеляційного господарського суду, згідно із [ст. 29 Закону України «Про судоустрій і статус суддів»](#):

- представляє суд як орган державної влади у зносинах з іншими органами державної влади, органами місцевого самоврядування, фізичними та юридичними особами;
- визначає адміністративні повноваження заступників голови апеляційного господарського суду;

- контролює ефективність діяльності апарату суду, погоджує призначення на посади керівника апарату суду, заступника керівника апарату суду, вносить подання про застосування до керівника апарату суду, його заступника заохочення або накладення дисциплінарного стягнення відповідно до законодавства;
- видає на підставі акта про призначення судді на посаду, переведення судді, звільнення судді з посади, а також у зв'язку з припиненням повноважень судді відповідний наказ;
- повідомляє Вищу кваліфікаційну комісію суддів України та Державну судову адміністрацію України, а також через веб-портал судової влади про вакантні посади суддів в апеляційному господарському суді у триденний строк з дня їх утворення;
- забезпечує виконання рішень зборів суддів апеляційного господарського суду;
- організовує ведення та аналіз судової статистики, організовує вивчення та узагальнення судової практики, інформаційно-аналітичне забезпечення суддів з метою підвищення якості судочинства;
- сприяє виконанню вимог щодо підтримання кваліфікації суддів апеляційного господарського суду та підвищення їхнього професійного рівня;
- здійснює інші повноваження, визначені законом.

Голова апеляційного господарського суду з питань, що належать до його адміністративних повноважень, видає накази і розпорядження.

У разі відсутності голови господарського суду апеляційної інстанції його адміністративні повноваження здійснює один із заступників голови суду за визначенням голови суду, за відсутності такого визначення – заступник голови суду, який має більший стаж роботи на посаді судді, а в разі відсутності заступника голови суду – суддя цього суду, який має більший стаж роботи на посаді судді.

Заступники голови апеляційного господарського суду здійснюють адміністративні повноваження, визначені головою суду. На заступників голови апеляційного господарського суду покладається, здебільшого, здійснення частини адміністративних повноважень голови суду. Це, зокрема, контроль за роботою по зверненню судових рішень до виконання; надання допомоги суддям в підготовці аналітичних документів; аналіз та узагальнення причин судових помилок.

[І судова палата Одеського апеляційного господарського суду](#) розглядає наступні категорії спорів:

- спори, що виникають при укладанні, зміні, розірванні, визнанні недійсними договір за виконання господарських зобов'язань та з інших підстав;
- спори про банкрутство та пов'язані з банкрутством;
- спори з інтелектуальної власності;
- спори з права власності;
- спори з корпоративних відносин.

II судова палата Одеського апеляційного господарського суду розглядає такі категорії спорів:

- спори, що виникають при укладанні, зміні, розірванні, визнанні недійсними договір за виконання господарських зобов'язань та з інших підстав;
- спори з банківської діяльності;
- спори із земельних відносин.

Згідно із ст. 26 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» судову палату очолює секретар судової палати, який обирається з числа суддів цього суду строком на три роки. Рішення про утворення судової палати, її склад, а також про обрання секретаря судової палати приймаються зборами суддів апеляційного суду за пропозицією голови суду. Секретар судової палати організовує роботу відповідної палати, контролює здійснення аналізу та узагальнення судової практики у справах, віднесених до компетенції палати, інформує збори суддів апеляційного суду про діяльність судової палати.

Статус судді визначається Конституцією України, законами України «Про судоустрій і статус суддів» та іншими нормативно-правовими актами.

Згідно із ст. 28 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», судді, які беруть участь у розгляді справ у апеляційному порядку, можуть бути як **головуючими**, так і **доповідачами по справі** або **членами складу суду**. Беручи участь у розгляді справи, суддя вживає необхідних заходів процесуального та організаційного характеру, які мають забезпечити розгляд справи в апеляційному порядку.

Суддею господарського суду апеляційної інстанції може бути особа, яка відповідає вимогам до кандидатів на посаду судді, за результатами кваліфікаційного оцінювання підтвердила здатність здійснювати правосуддя в апеляційному суді, а також відповідає одній із таких вимог:

- має стаж роботи на посаді судді не менше **5 років**;
- має науковий ступінь у сфері права та стаж наукової роботи у сфері права щонайменше **7 років**;

- має досвід професійної діяльності адвоката щодо здійснення представництва в суді та/або захисту від кримінального обвинувачення щонайменше 7 років;
- має сукупний стаж (досвід) роботи (професійної діяльності) відповідно до вимог, визначених пунктами 1-3 цієї частини, щонайменше 7 років.

Суддя апеляційного суду здійснює правосуддя в порядку, встановленому процесуальним законом, а також інші повноваження, визначені законом.

Організаційне забезпечення роботи Одеського апеляційного господарського суду здійснює його апарат, який очолює керівник апарату (детальніше у розділі «структура»).

У своїй діяльності апарат Одеського апеляційного господарського суду керується:

- [Конституцією України](#);
- [Законом України «Про судоустрій і статус суддів»](#);
- [Законом України «Про державну службу»](#);
- Положенням про апарат Одеського апеляційного господарського суду;
- Рішеннями зборів суддів;
- Наказами і розпорядженнями Голови суду,
- Наказами керівника апарату суду та інше.